

Szanki Kisbíró

Közművelődési, információs kiadvány

Egyedül

A házi szociális gondozásról szóló riportunk a 4. oldalon olvasható. (Fotó: Felföldi Frigyes)

Hatból hat

VERETLEN A NŐI TEKECSAPAT!

A szuperligából kiszorult Zalaegerszegi együttes legyőzésével 6. mérkőzését nyerte meg az őszi szezonban a női tekecsapat. Ezzel továbbra is veretlen.

— A tavaszi szezon nehezebb lesz — hártja el az elismerő dícséretet *Törteli Julianna*, a csapat vezető játékosa. Ez a jó szereplés a felkészülésünkön kívül a sorsolásnak is köszönhető. De az is igaz, hogy *Pál Andi* kisbabája megszületett, a hosszú távollét után újra játszhat, és a többiekkel együtt igen jó formában van. 2399 fával hazai pályacsúcsot ért el a csapat, *Törteli Mária* a 3–4-es pályán 445 fával szintén új egyéni pályacsúcsot állított fel nemrégben. Van jó hangos közönségünk. A nehéz pillanatokban az is segít. Az utánpótlással továbbra is gondunk van, de *Sipos Sz. Emőke*, aki még csak 8. osztályos, 340 fával igen jó teljesítményt nyújtott eddig, stabil ifjúsági kerettagunk. Reméljük, hogy a sikereink megoldják az utánpótlás gondunkat is.

—i—

Közhírré tétetik!

Közhírré tétetik, hogy a Szanki Kisbíró december hónapban postai utalványon lehet előfizetni, melyet a lap következő számában találnak meg az olvasók. Az újság példányonkénti ára 15 forint, az előfizetési díj 12 hónapra 150 forint. Minden előfizető két hónapra díjkedvezményt kap, a lapot a belterületi előfizetőknek a kiadó térítésmentesen házhoz szállítja, minden előfizető hirdetését a lapban ingyen közzé teszi.

Ha rendszeresen tájékozódni akar Szank legfontosabb közéleti eseményeiről, vagy tudni akarja a legfrissebb rémhíreket, fizesse elő a Szanki Kisbíró!

Helyi hírek elsőkézből!

ÁLDÁS ÉS ÁTOK

Isten, áldd meg a magyart! énekeltük vagy szólt lemezjátszóról október 23-án — többször is.

Isten, áldd meg a magyart! Ezzel kezdődik a lakodalom, és ezzel zár a TV késő éjszaka.

Milyen jó is lenne, ha újra áldás lenne ezen a népen!

De mit jelent az áldás? Sokmindent lehet érteni ez alatt. Sikert, nyugalmat, egészséget, gazdagságot, függetlenséget, jószerecsét, minden jót.

Vajon mi lehet azonban a szó eredeti, igazi értelme?

A Biblia ősi nyelve, az óhéber egyszer pásztornép nyelve volt. Nem voltak elvont kifejezéseik, az élet megfoghatatlanabb jelenségeire is hétköznapi dolgokra használt szavakat alkalmazták. Az áldásra például azt a mozdulatot-helyzetet, amikor az édesapa a térdére veszi, vagy az édesanya az ölébe fogja a kis gyermekét.

Ebből a jelentés-tartalomból pedig 3 hasznos megállapítást is értelmezhetünk.

1. *Az áldás a legfőbb jó az ember számára.*

Ahogy egy normális érzelmvilágú gyermek számára a legcsodálatosabb dolog az, hogy felveszi az apja vagy az anyja. Ezt semmiért nem hagyja ott, de ezért minden mást otthagy. Ezzel semmilyen csábítás nem ér fel, ez minden fájdalmat elviselhetővé tesz, ez minden félelemtől megvéd, minden szomorúságtól megvigasztal, minden kétség közt biztonságot jelent, ezt végtelenségig lehetne élvezni.

Hányan jutnak el felnőtt korukra is oda, hogy semmi sem boldogítja őket. Sem siker, sem vagyon, sem élvezet, sem mámor, sem hírnév, sem hatalom, sem pozíció. Mert az igazi, ami hiányzik, az nem a több, a nagyobb, a jobb, hanem az, hogy Isten újra az ölébe vegye az életemet. Amíg ezt el nem érjük, addig mindig valamit újat, valami mást, valami egyetlen keresünk.

2. *Ez az áldás ingyen van.*

Nem vásárolható meg, és csak gyermeki hálával tudunk „fizetni” érte. Semmi olyan dologgal nem rendelkezünk, ami Istennek ne lenne meg, hiányozna neki, és tőlünk szeretné megszerezni. Nincs szüksége a pénzünkre, az imáinkra, az áldozatunkra, a hízelkedésünkre. Hiszen egy igazi édesanya sem azért szereti a gyermekét, mert valamit akar kapni tőle, hanem mert jólesik szeretnie őt. Isten velünk nem adok-kapok kapcsolatot akar fenntartani, hanem mint végtelen gazdagságú Hatalom, szeretetből mindent meg akar nekünk adni.

Nekünk csak el kell fogadnunk! Csak hinni kell benne!

3. *Ez az áldást vissza lehet utasítani.*

Isten mindenható hatalma irányítja a világot, és az ellen semmiféle ellenkezés nem lehet. A csillagok a megszábot pályájukon járnak, és egy perccel nem késhetnek. A hulló alma kénytelen engedelmessé válni a gravitáció törvényének, és nem indulhat el más irányba. A kutyák akármilyen értelmes és jószándékúak is, képtelenek felülbírálni a belészületett ösztönöket.

Egy olyan eleme van a teremtett világnak, ami—aki nemet mondhat a Mindenható parancsára: az ember. Minket embereket, mint gyermekeit, annyira szeret az Isten, hogy nekünk nem tud parancsolni. Megengedi, hogy ellenkezzünk. A bájos szájhúzástól, hogy „majd!”, az okos ellenérveken keresztül a bátor káromkodásig terjednek az istentagadás fokozatai.

És ez a tagadás életünk végéig terjedhet. Még az utolsó szavunk is ez lehet. De ezzel nemcsak Isten szeretetét szomorítjuk meg, hanem magunknak ártunk leginkább.

Az áldás elemzése után már csak rövidebben ennek bibliai ellentét—párjáról, az átokról.

Ennek is van képi jelentése. Átok alatt lenni azt a mozdulatot-helyzetet jelenti, amikor valaki egyedül cipeli azt a terhet, amit addig ketten vagy többen vittek. Például amikor ketten visszük a testvérem 91 kilós mosógépét úgy, hogy közben folyton vitatkozunk valamin. Addig, amíg a segítő azt nem mondja a kisegítettnek: akkor vigyed egyedül, ha neked velem sehogy sem jó.

Átok alatt úgy van és/vagy lehet a magyar nép, ha nekünk nem kell az Isten segítsége, inkább megpróbálunk a magunk erejéből „boldogulni”. Végül egyedül cipelünk 2–3-szoros terheket, küszködünk végkimerülésig.

Az áldás és átok, a jószerecsé és balsors a mi életünkben és a magyar népében nem a vaksorsron múlik, nem Isten kiszámíthatatlan szeszélye szerint van vagy nincs, hanem a mi döntésünktől—engedelmességünktől függ.

„Lásd, eléd adtam ma az áldást és az átkot, az életet és a jót, de a halált és a rosszat is: válassz hát az életet!” (5Móz 30.rész)

• Kósa István

Mit kell tudni a helyi önkormányzati választásról?

• A képviselő-testület tagjait négy évre választják. A képviselő-testület megbízatása az új képviselő-testület alakulása üléseig, a polgármester megbízatása az új polgármester megválasztásáig tart.

• A helyi önkormányzati képviselő-testület tagjait, továbbá a polgármestert a választópolgárok közvetlen és titkos szavazással választják.

• Szankon egy választókerületet alkot, amelyben a képviselők száma 9. A szavazókörök azonosak az országgyűlési képviselő-választásra kialakított szavazókörökkel.

• A helyi választási bizottság hirdetményt tesz közzé — legkésőbb a szavazást megelőző 35 nappal — a választás napjáról, a választással és a jelöléssel kapcsolatos tudnivalókról, továbbá az érvényes jelöléshez szükséges ajánlások számáról. Közzéteszi — legkésőbb a szavazás napját megelőző 16 nappal — a jelöltek nevét, illetve a független jelölés tényét.

• Választási kampányt a szavazást megelőző 35. naptól bármely állampolgár folytathat. A Szanki Kisbíró (helyi közszolgálati hírközlő szervek) a szavazást megelőző 15. naptól (nov.26.) a választást megelőző nap 00.00 órájáig (dec. 10.) a jelölés arányában legalább egyszer ingyenesen közli a jelölő szervezetek, és a polgármesterjelöltek választási felhívását.

• A polgármester köteles a jelöltek számára azonos feltételekkel tájékoztatást adni a településfejlesztéssel, költségvetéssel összefüggő tényekről, adatokról.

• Jelöltet ajánlani *ajánlóíven* vagy *titkos ajánlással* lehet a szavazást megelőző 35. naptól (nov.6.) a szavazást megelőző 20. napig (nov.21.). Az ajánlás nem vonható vissza. A választásra jogosult személy az ajánlóíven aláírásával 2 vagy több jelöltet is támogathat. Egy jelöltet azonban egy személy csak egyszer ajánlhat.

Ugyanaz a jelölt egy választókerületben egyszerre elfogadhat egy kislistas, egy polgármesteri, egy megyei közgyűlési jelölést is.

Ajánlóívet a jelölő szervezetek, illetve választópolgárok a polgármesteri hivataltól igényelhetnek. Az ajánlóívet a hivatalban a jelöltek ajánlott választópolgár vagy megbízottja személyesen nyitja meg, és közli a jelölt személyazonosító jelét, lakcímét, valamint a jelölő szervezet nevét, vagy a független jelölés tényét. Az ajánlóív megnyitására, illetve átvételéről nyil-

vántartást kell vezetni.

Jelöltet ajánlani *titkosan*, a polgármesteri hivatalban, jelölési fajtánként (képviselek, polgármester) egy alkalommal lehet.

• Egyéni választókerületi képviselőjelölt az, akit a választópolgárok legalább 3%-a (Szankon 60-65 fő) jelöltnek ajánlott. Polgármesterjelölt az, akit a választópolgárok 5%-a (Szankon 100-110 fő) jelöltnek ajánlott.

A jelöltet az illetékes választási szervhez legkésőbb a szavazást megelőző 19. napon (nov. 22.) 16 óráig kell bejelenteni.

• Szavazni a szavazás napján december 11-én 6.00 órától 19.00 óráig lehet.

A mozgásában gátolt választópolgárt szavazásának lehetővé tétele érdekében — kérésére, lakásán — a szavazatszámoló bizottság legalább két tagja felkeresi.

• Szankon a képviselőket kislistas választják meg. A szavazólap valamennyi jelölt nevét tartalmazza ábécé sorrendben. A szavazólapon legfeljebb annyi jelöltre lehet szavazni, ahány tagja a képviselő-testületnek lehet. Képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a legtöbb szavazatot kapták. Ha a kislista jelöltjét polgármesternek is megválasztották, a kislistáról törölni kell, és helyébe a legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

• Polgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

• A választási törvény megsértése, a választási szervek tevékenysége, intézkedése, döntése és mulasztása, továbbá a választás eredménye ellen bármely választópolgár, a jelölt és a jelölő szervezetek az illetékes választási szervhez panaszt, illetőleg a panaszt elbíráló döntés ellen a bírósághoz jogorvoslati kérelmet nyújthatnak be a sérelmezett tevékenységtől, döntéstől számított 3 napon belül. A kifogás benyújtásával egyidőben bizonyítási indítványt kell előterjeszteni.

• A helyi Választási Bizottság választott tagjai: *Csuka Jolán a bizottság titkára, Pap Ferencné, Vargáné Tóth Katalin. Póttagjai Bazsa Sándor, Pap Sándor, Sipos Ernőné.* A Választási Bizottság legalább 5 tagú. A delegált tagokat a jelöltállító szervezetek választják.

*

Lapunk decemberi száma külön oldalon mutatja be a helyi polgármester- és képviselőjelöltek. (szerk.)

Hírhátér

Miért nem szállítja a MOL a szanki diákokat Halasra?

Válaszol az üzemi tanács elnöke

A Szanki Kisbíró előző számában kiemelt nyomtatásban jelent meg egy olyan információ, amiből az esetleg nem eléggé tájékozott olvasónak úgy tűnhet, mintha a MOL Rt. Kiskunhalasi Bányászati Üzeme szándékosan hozta volna „nehéz helyzetbe” a szanki önkormányzatot, mert január 1-étől várhatóan megszünteti a diákok szállítását Kiskunhalasra.

Ezért hasznosnak tartom, ha a kérdéses ügy hátteréről néhány ismert, de talán elfelejtett tényt tárok a község lakói elé.

1983-ban a szénhidrogén mezők művelésének súlyponti változásával az akkori KfV Szanki Üzeme székhelyét Kiskunhalasra helyezte át. Szükségessé vált a dolgozók szállítása érdekében a hangsúlyozottan olajipari buszjárat megszervezése.

Ez a járat természetesen kényelmes megoldást jelentett a Kiskunhalasra utazni szándékozó szankiak részére is, és ezért az utazási engedélykérelmek egész sorával árasztották el az üzem vezetését.

Az eredmény az lett, hogy a járat rövid időn belül zsúfolásig megtelt, és a buszban az ingázó diákok kényelmes elhelyezkedését az olajipar alkalmazottai állva figyelhették.

Az áldatlan állapot megszüntetése érdekében az akkori vezetők nem a diákok járat-igénybevételi jogát korlátozták, hanem számukra egy újabb, második buszjáratot állítottak be.

A fenti előzményeket követően a mai napig — majdnem pontosan 10 évig — tehát két, egy olajipari funkciójú és egy szanki (bodoglári) lakossági érdekeket szolgáló, de olajipari költségeket terhelő járat létezik. Tájékoztatásul álljon itt: a diákjárat működtetésének összege ez évben 3 millió forint. Bár a költségek alakulásának aránya változott, ez alapján nagyságrendileg megítélhető, hogy az elmúlt 10 évben milyen terhet jelentett az olajipar és milyen kézenfekvő előnyei mutatkoztak a szanki önkormányzat számára, amely az ezzel azonos összeget így természetesen más — nyilván hasznosabb — célokra fordíthatta.

1944. január 1-től — mint ismeretes — a MOL Rt. Kiskunhalasi Bányászati Üzeméről leválasztottuk a szolgáltató jellegű tevékenységeket, a közúti szállítást is, így most a KUNPETROL Kft. tevékenységét vesszük igénybe, amiért — mint a gazdálkodó szervezetek egyik sajátossága — fizetni kell.

Ebben a helyzetben döntött az üzem vezetése amellett, hogy a szanki (bodoglári) diákjáratot — mivel olajipari érdekekkel nem függ össze — tovább nem kívánjuk a fenti összeget finanszírozni.

A járat megszüntetése a MOL részéről költségtakarékossági intézkedés, ami ha nem is nagy, de mégis lényeges része az eredményes gazdálkodásnak, azaz a jövőnknek.

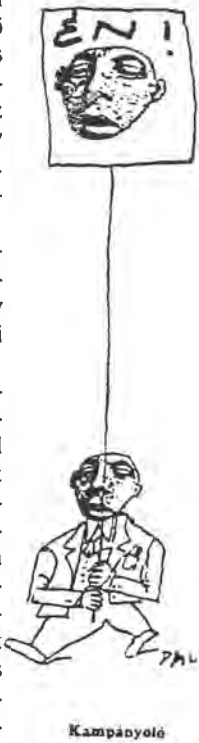
Az önkormányzat is bizonyára felismeri valódi érdekeit és elfogadja, hogy sokkal fontosabb számára egy működőképes, a térség legnagyobb számú foglalkoztatását remélhetőleg a jövőben is biztosító gazdálkodó szervezet jelenléte más részérdekeknél.

Elősegítené további együttműködésünket, ha az önkormányzat megfogalmazná, hogy értelmezése szerint hol van a közszólet és elismerés nélkül elfogadható és az elismerésre méltó támogatás határa. Ez az állásfoglalás hasznos iránymutató lehetne minden olyan esetben, mikor hasonló etikai jellegű kérdésben kell állást foglalnia.

KBÜ Üzemi Tanács elnöke:

• Párta János

Az önkormányzat október 21-i ülésén visszatért a diákok utaztatásának kérdésére. A polgármester úr tájékoztatása szerint a KUNPETROL Kft-vel folytatott tárgyalások eredményesek voltak. A káefté készségezen vállalja a bodoglári gyerekek szállítását személyenként 200 forinttal magasabb szállítási díj ellenében. Ez a többletet a képviselők döntése szerint az utazó gyerekeknek kellene megtéríteni. A középiskolások utaztatásában még nem született megállapodás. Jelenleg 26 szanki tanuló és négy, más halasi munkahelyen dolgozó felnőtt veszi igénybe az olajipari autóbust. A káefté vállalja az ő szállításukat is, azonban a diákuaztatás állami támogatását — amely az önkormányzat és a tanulók költségét jelentősen csökkentené — csak akkor igényelheti, ha a VOLAN nem vállalja a feladatot. Az utaztatás költsége támogatás nélkül jelenleg évi 600 ezer forint.

Kampányoló

HÍREK, TUDÓSÍTÁSOK

A képviselő-testület október 21-én megváltoztatta korábbi, *Az első lakáshoz jutók támogatásáról* szóló önkormányzati rendeletét. A módosítások következtében korábban nem jogosult igénylők is 60 ezer forint vissza nem térítendő támogatásban részesültek. Támogatást kaptak:

Nemes Jenő Izsáki út 68.
Tóth Gábor Halasi út 18.
Rékasi Katalin Izsáki út 29.
Elek Irén Béke u. 5.

Az önkormányzat novemberi ülésének témája 1994. háromnegyed évi gazdálkodásáról szóló tájékoztató, az önkormányzat 1995. évi költségvetési koncepciója, valamint a gyógyszertárak önkormányzati tulajdonba adásának kérdése lesz. Az önkormányzat a költségvetési kérdések miatt tervezi a helyi önkormányzati választások során addig jelölőlistára került polgármester- és képviselőjelöltek személyes meghívását erre a tájékoztatóra.

A Rákóczi utca folytatásaként utcanyitást tervez az önkormányzat. Ez a felvetés a gazdabolt céljára történő telekeladás kapcsán került szóba az önkormányzat legutóbbi ülésén. A felvázolt elképzelés szerint az új utcaszakasz mentén kerülhetne sor a későbbiekben a szanki piac kialakítására is.

Sok bírálat érte a készülő kerékpárutat az önkormányzat október 21-i ülésén, amelyre, a PEB kérésére, Kurucsai Pál tervezőt, a kivitelezés minőségi ellenőrt is meghívta a polgármester úr. A tervező a bírálatokra válaszolva elmondta, hogy a kifogások — a kerékpárút szélessége, alapja, burkolat vastagsága, stb. — okai a költségsők-ként megoldások és a szabványos előírások lehetséges kompromisszumából születtek. Külön is ismertette, hogy a helyszínen kevert cement útalap, illetve a kohósalak útalap a rugalmas burkolat technológiai tulajdonságainak a leginkább megfelelő. A képviselő-testület felfüggesztve ülését helyszíni szemlét tartott a kerékpárút épülő szakaszán, végül azt a döntést hozta, hogy független szakértők vizsgálatát kéri a kerékpárút átvétele és a kivitelezési díj kifizetése előtt. A vizsgálat azonban nem jelent többletköltséget a falunak, mert kiderült, hogy a tervezőtől és a kivitelezőtől független minősítés egyébként is előírás a munka elvégzésekor, mivel a megrendelés I. osztályú minőségre vonatkozik.

A vártnál és a szükségesnél lassabban növekszik a szanki Kindertojás csomagoló üzem dolgozóinak a száma. A kiközvetíthető munkanélküliek zöme ugyanis nem fogadta el a munkát.

A netto 9–13 ezer forint fizetést kevésnek találták a könnyű fizikai munkáért. Valószínűleg a lekötöttség nélküli fekete munka, a napszám, valamint a jövedelemplótló támogatás együtt több jövedelmet biztosít számukra, mint az itt megkereshető munkabér.

Ez a körülmény kedvezőtlen helyzetet teremthet Szankon. Amellett, hogy nyugdíjveket vesz, aki visszautasítja a munkát, és 6 hónapra kiешet a jövedelemplótló támogatásból, az ilyen egyéni döntések következményeként — mivel a létszám nem

növekszik — az üzemet is elviszik Szankról, hiszen a termelés alacsony teljesítménye miatt nem éri meg a tulajdonosnak itt működtetni. Így azoknak sem lesz munkája, akik szívesen dolgoznának.

A képviselő-testület megbízásából a polgármester úr november hónapban újra összehívja a lehetséges munkavállalókat, és részletesen tájékoztatja őket a kínált munkahely előnyeiről.

Színházbuszjárat indul Kecskemétre november 15-én 17³⁰ órakor Hunyady Sándor: Feketeszárú cseresznye című művének előadására. Jegyek korlátozott számban a Művelődési Ház vezetőjénél még rendelhetők.

A szanki Nyugdíjasklub teastet rendez november 21-én este 7 órai kezdettel a Művelődési Házban. A rendezvényhez a résztvevőknek személyenként 100.-Ft-tal kell hozzájárulni a felszolgálásra kerülő tea és egy pár virsli ellenértékéért. Jelentkezni lehet id. Forczek Ernőnél a Nyugdíjasklubban november 14-ig a fenti összeg befizetésével. A rendezvényen közreműködik a nyugdíjaszenekar.

Bevásárló buszjárat indul Aradra november 22-én. Jelentkezni lehet a Művelődési Ház vezetőjénél.

A Catel Kft. ügyvezető igazgatója, Holik János lapunk kérdésére válaszolva elmondta, hogy a helyi kábeltévé kiépítése nem állt le, még nem fejezték be a munkát, a csatlakoztatott igénylők száma azonban száz alatt van. A Béke utcán kiépült gerinvezetékéből egy keresztutca bekötése akkor indul meg, ha az ott lakók legalább fele igényli, és a saroképület tulajdonosa engedélyt ad a légvezeték kiépítésére. Ez utóbbi feltételt néhány helyen akadályozza a továbbhaladást, mivel a parabolaantennával rendelkező lakók nem engedélyezik tetőtérükben ezeket a munkálatokat, emiatt a korábbi kiépítési terven kell módosítani. A bekötési igényt a majsai 381-755-ös telefonszámon lehet bejelenteni, a lecsatlakozási díj továbbra is 15.000.-Ft.

Az önkormányzat évtizedes vágya teljesült a minap, amikor a polgármester úr a falu részére adásvételi szerződés keretében megvásárolta a Vörösmarty és a Hunyadi utca területének azt a részét, amely eddig Somogyi László és testvérei tulajdonában volt. A vásárlás következményeként a hosszú évek óta húzódó igény teljesülésével az utca rendezése válik lehetővé.

Bálint István, az eszperantó klub vezetőjének meghívására Szankon vendégeskedett lapzártánkcal egyidőben a belga Marcel Delforge úr az Egyetemes Eszperantó Világszövetség vezetőségének tagja. A neves vendég, aki szakképzettségét tekintve pedagógus, meglátogatta az AMK intézményeit, ellátogatott a házigazdák kíséretében a kecskeméti Bányai Júlia Gimnáziumba, ahol a választható idegen nyelvek körében az eszperantót is tanulhatják a diákok. A világljáró utazó november 3-án az érdeklődő szankiakkal találkozott a Közösségi Házban.

Apróhirdetés

ELADÓ szanki, 1184-es helyrajzi számú zártkerti, szántóművelési ágú ingatlan, 10388 m² területen hatvanötezer forint értékben. Tel.: 06/62-319-713

ALMAVÁSÁR Jonathán, Jonagold, Starking, Starkrimson, Golden, Idared, Gloster, Chieftain, Mutsu almafajtákból. Érdeklődni lehet Szűcs József Szank, Kisasszony-dífló 34., illetve Pintér László Szank Petőfi u. 34. szám alatt.

HÚSGALAMBOK megrendelhető k vágógalambnak vagy tenyésztésbe vételre. Igény esetén már kialakult tenyészpárok is eladók. Ár megegyezés szerint. Cím: Vörös Irén, 6131 Szank Arany János utca 26.

ELADÓ 1200 négyszögöl zártkertet a vasút mellett. Érdeklődni Mucsi László Szank, Móra Ferenc utca 8/d.

ELADÓ Izsáki út 6. szám alatti ingatlan: szoba, konyha, fürdőszoba. Érdeklődni Szank Gy. Szabó utca 9. szám alatti Mini ABC-ben Vetró-éknál lehet.

AJÁNDÉKOZZON könyvet az ünnepekre! A Béke utca 70. szám alatt nagy választékban kaphatók a legújabb kiadású gyermek-, ifjúsági-, szépirodalmi könyvek. Nyitva napon-ta 9 órától 17 óráig.

KERESEM méhészként szakember segítségét, aki a református parókia udvarára beköltözött méhcsaládot eltelepítené. Kósa István lelkész.

RÓZSATÖVEK kaphatók rózsaszín, piros és sárga színben a Füstös-kertészetben Szank Arany J. utca 105. szám alatt hétfőtől péntekig naponta 15 órától 16 óráig. A rózsatövek ára 30 forint.

ELADÓ akácfacsemete a Béke u. 93. szám alatt.

EGYEDÜL

Hűvös, de napsütéses őszi délutánon kísértük el az önkormányzat házi szociális gondozóját, *Burka Istvánnét* és kollégáját, a gépkocsivezetőt *Balasi Tibort* délutáni körútjukra. Az aszfaltozott útról hamar szűk, hepehupás dűlőútra térünk, és a gépkocsit jobbról-balról súroló, rozsdabarna leveleű, kopaszodó águ bokrok között, óvatosan kanyarogva haladunk előre.

— *Télen sokkal nehezebb bejünni egy-egy tanyába. Ilyenkor hótoló csinál utat, de volt már olyan is, amikor az utolsó szakasz gyalog tettük meg. Csak így tudtuk kijuttatni az ebédet, az élelmiszert, a petróleumot — meséli Tibor.*

Mire kiérünk az első gondozotthoz, kiderül az is, hogy jelenleg 9 külterületen lakó idős embert kell ellátniuk. A terület nagy, egy nap 80 km-t is megtesznek. A teljes gondozásba beletartozik a bevásárlás, a lakás tisztántartása, hivatalos ügyek elintézése, gyógyszerkiváltás, gázcseré, mentőhívás, orvosokkal való konzultáció, ünnepi bevásárlás segítése és a mosás is.

Közben megérkezünk *Kovács Bélánéhoz, Marika* nénihez. A kutyák először dühösen megugatják az autót, majd amikor kiszállunk, barátságosan körbeugrálnak, mint kedves vendégeket szokás.

Marika néni korábban egészségügyi dolgozó volt, kevéske nyugdíjából él, melyet egy mezőgazdasági kölcsön tartozása is terhel. Betegsége négy hónapra a kórházban tartotta, most kedvesen invitál a lakásba. Jó meleg van bent. Dicsérőleg mondja megjegyzésemre, hogy Tibor már összevágta a téli tüzelőt. A tűzhely mellett ülve meséli, hogy a földprobléma teszi beteggé, a vitája a szomszédokkal.

Sajnos nem tölthetünk többet fél óránál, mennünk kell tovább. Máshol is várnak. A gépkocsiban tovább folyik a beszélgetés.

— *Csak a kötelező segítség nem lenne elég. Szinte mindent megteszünk, amire kér-*

nek. Segítünk a disznóvágás előkészítésben, a terményárusításban, a jogi ügyintézésben, tartós cikkek beszerzésében, az orvost is kiszállítjuk sürgős esetben vagy ha együtt van ránk szükség. A Tibor annak ellenére, hogy gépkocsivezető, segít a favágásban, vízhúzásban, a betegek öltöztetésében, fürdetésében.

A jázszentlászlói útról kell átérnünk a Balogh dűlőre. Közben megállunk *Kis János* bácsiéknál. Ő 10 éve ágyban fekvő beteg. Egy üzemi baleset következményeként rokkant meg, egyik oldala megbénult. Testvére, Erzsike néni gondozza, aki maga is már ellátásra szorul, de, ahogy mondják, legalább nincs ágyhoz kötve. Nem panaszkodik. János bácsi maga mellé ülteti Évikét, beszélgetnek. A beszélgetésből kiderül, hogy a budapesti baleset után, hogy került János bácsi haza. Feljegyezzük a kéréseket, elköszönünk, folytatjuk az utat.

— *Hogy kerülhet valaki a gondozottak közé?*

— *Szomszédok, ismerősök vagy a család hívja fel rá a figyelmünket. Ezután kérelmet kell írni az önkormányzatához, melyet a szociális bizottság bírál el. Van olyan is, aki nem igényli, más meg maga kéri.*

Egy pillanatra megáll az autó, beadjuk a tejet *Enyedi Gáborné Juliska* néniének, amit még délelőtt kért.

— *Nehéz a munka? — folytatom a beszélgetést, amint tovább indulunk.*

— *Igen, nem könnyű az idősekkel bánni. Sok esetben gyanakvóak, kétségbe vonják a szavunkat, elvesztett tárgyakat keresnek rajtunk. Ilyenkor higgadtan kell viselkednünk, nem szabad indulatba jönni, vagy elkeseredni.*

Igénylik, hogy leüljünk beszélgetni velük, hogy meghallgassuk a napi problémákat, és melléjük álljunk, igazat adjunk nekik a szomszédokkal, vagy a családdal folytatott vitában. Családtagnak tekintenek bennünket. Ugy beszélnek rólunk, hogy „jönnek a gyerekek, itt voltak a gyerekek.” Ünnepekkor kis ajándékkal lepnek meg, de mi is szoktuk viszonzni a kedvességüket a zsebpénzünkből.

Harnóczy Marika néni nagy munkában találjuk. Éppen a melléképület falát tapasztja. Gondozott udvar, szép fehérre meszelt falú ház, az udvaron nagy halom felvágatlan fa. Munka végeztével beinvitál a lakásba, nagy kosár körtét hoz, azzal kínál. Előkerülnek a legfrissebb történetek, józúd, nevetős beszélgetéssel telik az idő. Mikor elbúcsúzunk, kikísér a kapuig, és ottmarad, amíg az autó látható. Harmadnap tudom meg, hogy a vérnyomása miatt újra ágynak esett.

Ezt azonban mi még nem tudjuk, amikor jövünk visszafelé a faluba.

Marika néniről beszélgetünk. Gyerekeiről, a szomszédokról, a gondos munkája kezenyomáról.

— *Mára végeztünk is — vált fordulatot a beszélgetésben Éva —, de ennél jóval több a munkánk. A belterületi gondozottakat idén májustól külön gondozónő, Szőke Istvánné látja el. Itt teljes gondozást négyen igényeltek. Őket naponta meglátogatjuk. A külterületre hétfőn, szerdán és pénteken jutunk el. Van, ahova csak ebédet szállítunk, ugyanis a teljes gondozottakon kívül sokan csak ebédet igényelnek.*

Megtudom még, hogy a kollégák között jó a kapcsolat, 4 év óta dolgoznak együtt. Azelőtt Éva egyedül volt, saját gépkocsival járta a területet. Most már több idő jut az erejéből az emberekre.

A nap már laposan hunyorog be a kocsi hátsó ablakán, mire visszaérünk a faluba. Lassan bealkonyodik.

● *Cserő István*

KUSZTOS ENDRE

Kusztos Endre festő-grafikusművész 1925. szeptember 27-én született a Maros megyei Makfalva községben.

1945-ben a kolozsvári Jog- és Közgazdasági Egyetemre iratkozott be. Kolozsváron Ferenczy Júlia festőművésszel, Gy. Szabó Béla grafikusművésszel, Brósz Irma festőművész rajztanárral, László Gyula műtörténész professzorral és Szervátiusz Jenő szobrászművésszel került kapcsolatba, akiknek képzőművészeti próbálkozásait bemutatta. Az ő ösztönzésükre 1949-ben átiratkozott a Képzőművészeti Főiskolára.

Miklóssy Gábor festőművész festészeti osztályán végzett 1955-ben.

„Expresszív művészete egyszerű és őszinte. Nyelvezete Nagy István folytatásának mondható, alkat szerint is ahhoz a típushoz tartozik, mely a sürített, tzzó hőfokú közlést tartja hivatásának, közösségi, emberi kérdésekkel néz szembe egyéni tépelődéseinek mélyén. A legnagyobb kérdés mindenen feletti az elmulás.

Látó szemmel figyeli, átéli a természet megrázó hatásait, katarzist talál bennük önmaga emberi kérdéseivel, s kemény, tiszta rajzműveken közli velünk.” (Solymár István a Magyar Nemzeti Galéria főigazgató-helyettese 1972.)

„Egy vonal nála lelkiismereti kérdés. A Kükiüllő mente a nagyvilág. Kibírja napokig sző és étel nélkül, kréta nélkül egy óráig sem. Szegény ember, de ez ő nem tudja. Gazdag lehetne, de neki nem fizetődik ki. Él, mint minden ember, gondok között.” (Huszár Sándor Tiszatáj 1990/9)

„A szén emlékezik. Ahogy az olaj is, hogy szerves eredetű. Sőt, néha falevelek, gyökök, rovarok lenyomatával támasztja alá történelmi biográfiáját. A sötét tömeg olykor szinte meghittent tárja fel „családi fényképalbumát”.

Hanem a szén emlékezete ennyivel lezárul. S akkor jön a grafikus, a festő ...

Jön Kusztos Endre Erdélyből, a Kárpátok felől. Onnan, ahol tán még ma is szénégető boksák füstölögnek, ahol a „minerálek” káncses világa van. Ősi bányák, huták tövéből, ahonnan egykor a bal-ladás, komor világi festőgrafikus Nagy István is érkezett.

Kusztos emlékezteti a fák szénét a mindenkori priusra. Füstölög a boksa. Szén születik a fából. A szén finom szén a grafikus kezében. A grafikus élő fákat rajzol.

Íme: a szén Művésze által emlékezik, hogy onnan véteget. Íme: a körforgás elevenről a holton át ismét elevenig. Annak a képéig legalábbis.” (Pász-kándi Géza Forrás 1993/3)

Rajzait látva robusztus, határozott, kemény embernek képzeltem, pedig törekeny, lírai alkat. A keleti bölcsek nyugalma, türelme, jósága, szeretete sugárik belőle. Am ha a rajztábláját a térdére támasztva a papír fölé hajol, a szén izgalomba jön ujjai között, lázas, energikus vonalak futnak, kavarnak keze alatt — tanúi lehetünk az alkotás extázisának.

Néhány napig Szank vendége volt. Gy. Szabó Bélához látogatott el a kedves tanítvány. Barátságuk és művészetük átlépi az időhatárokat. A FASORSOK c. közös kiállítás egy új sorozat nyitánya.

„Az útnak indulás lobogó izalmánál csak a megérkezés hamu alatt parázsló öröme felemelőbb. Amint ahogy a hazatérés bizonyosságánál is csupán az a megnyugtatóbb, ha idő teltével az ember újból útra kelhet.

Csak legyen, akikért felkerekedjünk...” (Cseke Péter Forrás 1993/3)

● Falk Miklósné

Saluton!

Üdvözlöm kedves olvasóimat. Múlt havi feladványunk megoldása:

Marinjo lernus. Francisko kaj Paulo dancas. Mi lernis. A macska ügyes. Írnék, de nem tudok. A lámpa függött.

Helyes megfejtés most nem érkezett, azonban dicséretes, hogy a megfejtésekben csak igen apró hibák voltak.

3. leckénk a kérdőmondatokkal foglalkozik. Ha a mondatban nincs külön kérdőszó, akkor a cu|vajon szócskával kérdezzünk.

Cu vi permesas? (Megengedi Ön?) Cu Petro dancas? (Péter táncol?)

Kérdőszóval: Kiu vi estas? (Ki vagy?) Kion faras Maria? (Mit csinál Mária?) Kie ili estis? (Hol voltak?)

Ismerkedjünk meg néhány előjáróval! A magyarban az előjárónak a határozóragok felelnek meg. kun| -val, -vel Pl.: kun Petro (Péterrel); de| -tól, -től; en| -ban, -ben; al| -hoz, -hez, -höz.

Gyakorlásként alkosson mondatokat az eddig megismert és az alábbi új szavak felhasználásával. satí=kedvelni; ankau=is; ricevi=kapni; ludi=játsszani.

Feladat a következő szöveg magyarra fordítása:

Mi laboras kaj vistas en Szank. Mi satas danci. Cu ankau vi sato? Paulo skribis al Marinjo. Kion faris Francisko? Katon mi ricevis de Petro. Kun gi mi ludis. Dancu kun li!

● Molnár Mária

KÖNYVAJÁNLÓ

GERHARDT ELLER: ATTILA

Gerhardt Eller osztrák író először 1942-ben megjelent könyve másodsorra lát napvilágot magyar nyelven.

A regény a hunok leghatalmasabb királyának élet-történetét meséli el.

A történet Rua, hun király halálával kezdődik. A két lehetséges utód, Attila és testvére Bléda között trónharc alakul ki, melyből Attila kerül ki győztesen. Felismervén a hanyatló Római Birodalom gyengéit, annak leigázása válik Attila legfőbb céljává.

E küzdelmes és izgalmas cél eléréséről szól a regény, melynek szerzője különös figyelmet fordít a korabeli társadalmi és kulturális környezet ábrázolására, valamint a nagy hadvezér szuggesztív személyiségének érzékeltetésére.

A könyvet, amely a községi könyvtárból is kölcsönözhető, a történelem és a magyar múlt iránt érdeklődő olvasóinknak ajánljuk.

● Zaka Mária

A könyvtár keddtől péntekig 13 órától 18 óráig, szombaton 9 órától 13 óráig tart nyitva.

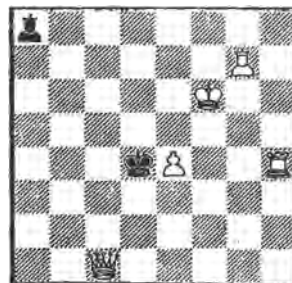
SAKKROVAT

Világos indul és két lépésben mattot ad.

VILÁGOS: Kf6, Vc1, Bh4, e4, g7

SÖTÉT: Kd4, Fa8

Az előző feladvány kulcslépése: d6!

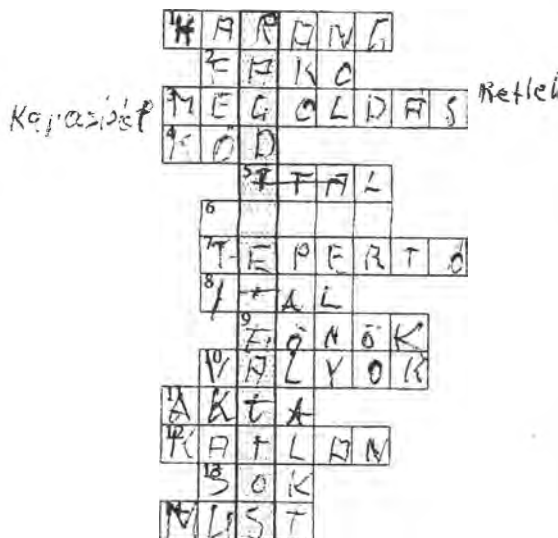
Rejtvény

jó kedélyű szanki lokálpatriótáknak

Az önkormányzat szeptember 30-ai rendkívüli ülésén, hosszas vita után névszerinti szavazással 8 igennel 2 ellenében jóváhagyta korábbi — a Csengei-ház eladására vonatkozó — határozatát, melyben a házat nem jelöli ki eladásra, mivel a volt tulajdonos tulajdonszerzése a pályázati kiírás kényszere miatt nem biztosított, és az ingatlanra a községnek is szüksége van. Az önkormányzat rendelete megváltoztatásával dönthetett volna az eredeti tulajdonos számára kedvezően is, aki újra meg akarta vásárolni korábbi tulajdonát. A rendeletmódosítást azonban nem vállalták a képviselők. Mucsi László képviselő úr szerint ez azt mutatja, hogy Szankon egy dolognak még ezután kell megtörténnie. Hogy minek? Azt rejtvényünk függőleges fősorából olvashatják ki sikeres megfejtőink.

A megfejtéseket november 20-ig kell a szanki iskolába eljuttatni. A helyes megfejtők között a Kisbíró negyedéves előfizetését sorsoljuk ki.

Felhívjuk megfejtőink figyelmét, hogy megtakaríthatják a postaköltséget, ha megfejtéseiket a Kisbíró Szerkesztőségének címezve közvetlenül a szanki iskola főbejáratánál elhelyezett postaládába dobják.

Vízszintes

- Délben a török ellen biztatja a magyarokat.
- Sárgásfehér szőrű, fehér lábú ló.
- Ritkán a gondolás eredménye.
- Felhő a föld felett, melyben a szürke számár eltűnik. Az ember agyát néha elborítja.
- Politikus soha nem mondja.
- Megtörölő rendelkezésben előforduló Bács-Kiskun megyei község.
- Ez marad a szalonnából, ha kisütik a zsírját.
- Azt hiszik róla, hogy megszünteti a problémákat. (Kábítószer, cigaretta, kávé, alkohol, bizonyos gyógyszerek.)
- Ügynök.
- Törökkel kevert agyagos sárból készült, tégalap alapú egyenes hasáb.
- Magas szekrényben levő hivatali állás.
- Üstház.
- Fogyatékos jeliemet leplező előnyös külszín.
- Édes őszi ital, nemcsak a Pisták számára veszélyes.

● cserető

Rém- és álhírek

(A rémhüreket a képzelet szüli te. Bármely hasonlóság a valósággal csak a véletlen műve lehet.)

Növekszik a nemdohányzók száma Szankon. Tudósítónk szerint a jelenség oka: a dohányosok közül egyre többen látják be azt a tény, miszerint a dohányzás nemcsak az életet, de a zsebpénzt, a cigarettát, sőt a dohányzást is megrövidíti.

A Catel Kft. üzleti megfontolásból egész Magyarországon fogható élő egyenes adásban kívánja közvetíteni Szank egyre szórakoztatóbb önkormányzati üléseit. Az első adásra azonban — mint megtudtuk — még várni kell, mert a kft a műhold helyeti véletlenül a képviselő-testületet állította földközeli pályára.

Az ÁMK általános iskolája az iskolaszék egyetértésével a DÉMÁSZ által biztosított villanyáramfogyasztás csökkentése céljából a testnevelés órákon a gyerekeknek, az esti szülői értekezleteken a szülőknek kötelezővé tette a dinamógatya viselését.

● cserető

MOZIMŰSOR

November 5. 18^h
A zűr bajjal jár (am.)
November 12. 18^h
Csúcsfejek (am.)
November 19. 18^h
Vipera (am.)
November 26. 18^h
Menekülés Absolonból (am.)

Gyermekmozi

November 11. 14³⁰
Tom és Jerry (am.)

Orvosi ügyelet

NOVEMBER 5-6.

Dr. Ráczy György
JászszentlászlóKatona J. u. 2/a
Tel.: 381-575

NOVEMBER 12-13.

Dr. Elek József
SzankRákóczi u. 5.
Tel.: 381-621

NOVEMBER 19-20.

Dr. H. Tóth Sándor
JászszentlászlóAlkotmány u. 9/a.
Tel.: 381-451

NOVEMBER 26-27.

Dr. Folberth György
SzankBéke u. 30.
Tel.: 381-547

Újabb adatok Szank történetéhez

120 vagy 121 éves a falu?

Mucsi László képviselő úr érdekes, régi könyvvel lepte meg a szerkesztőséget a minap. Rexa Dezső, Pest vármegye főlevéltárnoka szerkesztésében készült, 1928-ban kiadott Országos Címtárban újabb hiteles adatok szerepelnek Szank történetéről. A kötet azonban községünk alapításának időpontját Forczek Z.-Janó J.: Szank község története című tanulmányával ellentétben nem 1874-ben, hanem 1873-ban határozza meg. Úgy beszélnek, ez utóbbi lehet az igaz, tudniillik annak érdekében, hogy a község 100 éves évfordulója és a falu felszabadulásának 30 éves évfordulója ugyanarra az évre kerüljön, 1974-ben egy kis igazítást tettek ez ügyben a község történetében.

Ez a fajta „kegyes család” többször előfordult már a magyar történelemben, állítólag a honfoglalás évszámával kapcsolatban is. A honfoglalás pontos éve egyes kutatók szerint 895. De mivel a Millenniumi ünnepek nem voltak még kellően előkészítve 1895-ben, így lett 896 a honfoglalás éve.

Úgy tűnik, történeti szempontból még eldöntésre vár, hogy Szank alapításának két dátuma közül melyik évszám a hiteles, azonban már most elmondható, hogy matematikai szempontból mind az 1873, mind a 121 szám ritkább, érdekesebb tulajdonságokkal bír, mint a 120, vagy az 1874.

1873 például prímszám, azaz pontosan két osztója van egy és önmaga. Bármilyen más számmal osztva tehát mindig maradékot kapunk az osztás végén.

De érdekes szám a 121 is. Polindrom szám, amely visszafelé olvasva is ugyanazt jelenti. Négyzettség (11x11), amelyben a szorzat tényezőinek minden számjegye 1. Érdekes matematikai problémák és feladatok fogalmazhatók meg a segítségével. (22² = 121 x (1+2+1); 121121 = 121 x 1001; 121 számjegyeinek 1, 1, 2 felhasználásával elkészített összes lehetséges háromjegyű szám összege osztható lesz 111-el.) Lehetséges az is, hogy a 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 számjegyek közé azok sorrendjének megváltoztatása nélkül úgy írjunk matematikai műveleteket és szimbólumokat, hogy az eredmény 121 legyen.

A megoldást azonban nem áruljuk el, ezt a matematikában járatos, rejtvényfejtést kedvelő olvasóinkra bízunk. A helyes megfejtők otthonukban bármit kisorsolhatnak maguknak.

● Cserető István

Szank.
Nagyközség. — Hozzá tartozik: Móriczgát-pusztá.
Ely csak pár évtizeddel ezelőtt keletkezett, annak emléklősiak bírták. Nagyközséggé 1873-ban alakult. 1450-es évekre vezetőbe vissza, amikor a helység ére ajánlott templom is volt, amely a török uralom alatt lakott itt, 1850-ben már 267 kath. Ezen időre a templom, Schuster Constantin püspök 32. kath. templom pedig 1907-ben. A rom: káth. templom. önálló lelkeséget alakított. 1977. hósi hal.

Szanki Kisbíró

Közművelődési, információs kiadvány
Kiadja a szanki Általános Művelődési Központ
Felelős kiadó az ÁMK igazgatója
A kiadást a
Művelődési és Köznevelési Minisztérium
támogatja.

Felelős szerkesztő Cserető István
A jelenlegi szám összeállításában közreműködtek
Besesek Béla, Falk Miklósné, Felföldi Frigyes,
Kósa István,
Molnár Mária, Mucsi László,
Tóth Mária

A szerkesztőség és kiadóhivatal címe:
6131 Szank, Béke u. 73. Tel.: (77) 381-217
Megjelenik havonta, a hónap első hetében.
Egy példány ára 15.-Ft.
Az előfizetési díj egy évre 150.-Ft.

Készíti: Kópia Kft. Kiskunhalas
Felelős vezető: Lichtenberger Tibor

